Kőszeghegyaljai identitás – Megyei kohézió

TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00012 azonosítószámú projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatása

1.számú projektfenntartási beszámoló

A 2018.10.01 - 2022.10.31-ig megvalósított projekt célja a helyi közösségek fejlesztése, elsősorban települések, településrészek, térségek közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztése, a közösségi szerepvállalás erősítése volt. A települések vonzóbbá és élhetőbbé tétele is a projekt célja között szerepelt oly módon, hogy a lakosság a programoknak köszönhetően ismerje fel a közösség, mint összekovácsoló erő fontosságát, megértsék, hogy egyén szintjén a közösségi életben való részvétel a saját életminőség javítását, az önmagunkért való felelősségvállalást is jelenti.

A projektzárást követő első év más-más módon, de a projekt céljaival összhangban, a közösségek fenntartásáról és fejlesztéséről szólt, felhasználva a projektben szerzett tapasztalatokat.

Vas Vármegye Önkormányzata, mint konzorciumvezető fogta össze a projektet és lehetőségeihez mérten továbbra is segíti a térség helyi identitás erősítő törekvéseit.

A célcsoport számára biztosított tevékenységek, programok részletes bemutatását tartalmazó szakmai anyagok a https://www.vasmegye.hu/szechenyi2020/top-5-3-1-16-a-helyi-identitas-es-kohezio-erositese/ honlapon online elérhető a társintézmények, társszervezetek számára.

A támogatással megvalósított projekt általánosítható tapasztalatainak bemutatását tartalmazó tanulmány készítése, a saját és – adott esetben a bevont települések honlapján – online hozzáférhetővé tétele a társintézmények, társszervezetek és a lakosság részére megvalósult, a https://www.vasmegye.hu/szechenyi2020/top-5-3-1-16-a-helyi-identitas-es-kohezio-erositese/ oldalon tekinthető meg.

A projekt keretében elkészült tájékoztató anyagok ingyenes, online elérhetőségének biztosítása saját és a bevont települések honlapján szintén megvalósult.

A projekt fenntartásáról összeállított tanulmány a települések információszolgáltatásai alapján került összeállításra.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Cák:

Elsősorban a hagyományosan megrendezésre kerülő programok kerültek be a település éves programnaptárába. A programok, mint pl. a falunap, gyereknap, a nemzeti ünnepek köré szervezett programok, stb. a helybeliek összetartozását, a közösségi életben való részvételt támogatták. A programok látogatottsága nem csak a helyi lakosok aktív közreműködésének volt köszönhető, hanem annak is, hogy a környező településeken élő lakosok is csatlakoztak. A több évszázados természeti, történelmi és kulturális örökség, egymásra utaltság a közös tevékenységekben is megnyilvánul, ennek a kapcsolatnak az erősítésében jelentős szerepe volt a Kőszeghegyaljai identitás projektnek.

A projektben megvalósított programelemek továbbéléseként említendő a helyi természeti adottságokra alapozott gesztenye, szőlő, valamint népi mesterségek köré szerveződött programok sokasága. 2024-ben havi rendszerességgel új programelemmel bővült a település programkínálata, mely a „Pincesori Piknik” elnevezést kapta. Ez a program a települések lakóinak igényeit tükrözi. Célja, hogy a múzeumba látogató érdeklődők megismerkedjenek a kisparaszti életmód emlékeivel. Emellett lehetőséget kapnak a rendezvények alkalmával a környező falvakban élő kistermelők, kézművesek, hogy termékeiket bemutathassák, árusíthassák. Ezen alkalmakon a népi mesterségekkel való ismerkedés céljából kézműves foglalkozásokon vehetnek részt az érdeklődők, valamint helyi borászok által előállított borkóstoló is színesíti a programot.

Családtörténeti, helytörténeti valamint szellemi kulturális örökség feltárásának érdekében került megrendezésre a Cáki Családi Fotókiállítás. Célja, hogy a családi fényképek láncolatán keresztül feltáruljon a cáki családok története. Márciusban került első alkalommal megrendezésre a kiállítás, melyre nem kizárólag a helyiek látogattak el, hanem szép számmal

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

voltak érdeklődők Kőszegszerdahelyről, Kőszegdoroszlóról is, hiszen a családi szálak régen is átnyúltak a falu határain, ezért elmondható, hogy igazi közösségi élménnyel bővült a közösség. A program nem áll meg itt, októberben folytatódik további családok bemutatásával, mivel hosszútávú cél egy cáki családi emlékkönyv összeállítása és közkinccsé tétele.

Cák község kulturális tevékenységei elősegítik a projektben meghatározott alapcélok továbbélését, felhívva a figyelmet az összetartozás megőrzésének fontosságára, ezáltal a felnőtt generációknak példát és útmutatást nyújtanak.

Kőszegdoroszló:

Kőszegdoroszló Község Önkormányzata 2023-24-ben különálló programként nem tudta tovább vinni a programjait, azok a település évente megrendezésre kerülő programjaiban tudtak visszaköszönni. A település anyagi lehetőségei rendkívül korlátozottak, ezért is volt kiemelten fontos a projektben való részvétel számunkra, hiszen annak során a lakossági igények alapján tervezett programok anyagi háttere biztosított volt.

Ennek ellenére a településen még mindig érezhető a projekt hatása.

A projektben bevezetett jó gyakorlatokat használva megerősödött Kőszegdoroszlón a közösségi élet. A projekt előkészítő szakaszában megtartott lakossági fórumok mintájára több alkalommal tartottak kisebb-nagyobb fórumokat, melyeken a lakók elmondhatták, mire lenne igényük, milyen területen lehetne összekapcsolódni és miben tudnának segíteni a településen élők egymásnak. Ennek eredményeképpen a helyi programokon érezhetően több ember vett részt.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A szomszédolás is fennmaradt, az emberek szívesen ismerkednek, nyitottabbak egymás programjai iránt. A szomszédos településekre többször ellátogatnak a helyiek, segítik egymást, részt vesznek a szomszédos települések programjain.

A közművelődési szakemberek minden célterületen jó kapcsolatot alakítottak ki egymással, így gördülékenyebbé vált a községek közötti kommunikáció.

Kőszegdoroszló Község Önkormányzatának célkitűzése a TOP-5.3.1-16-VS1-2018-00012 számú projektben megvalósult programok önálló módon történő újjáteremtése, melyekhez anyagi forrást pályázati lehetőségek elnyerése esetén tudnak biztosítani.

Lukácsháza:

A TOP-5.3.1 A helyi identitás és kohézió pályázat keretein belül elindított programok Lukácsházán az Önkormányzat támogatásával tovább folytatódtak. A programok célja a közösségépítés minden korosztály számára. A rendezvényeken lukácsházi, gyöngyösfalui, velemi, bozsoki, cáki, és kőszegdoroszlói vendégek is részt vettek.

Térségi színjátszó találkozó került megrendezésre januárban, melynek keretében a Lukácsházi Színjátszók Köre a Kutya vagy gyerek és a Vidéki ember című előadását mutatta be. Szintén ezen találkozó keretében a Caliopé társulat az Európa Expressz című darabot adta elő.

Pál Feri mentálhigiénés szakember februárban, Dr. Gyulai Iván ökokertész pedig májusban tartott előadást a nyugdíjas lakosságnak. Az előadások témája az időskorúakat és középkorúakat érintő kérdésekkel foglalkozott. Az első előadás a mentális egészség

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

témakörben zajlott. A második előadás a kertművelésről, a biogazdálkodásról, mélymulcsozásról, permetezés nélküli ésszerű növénytermesztésről szólt.

A Közösségi Házban Jencsky Beatrix munkáiból nyílt kiállítás januárban. Témája a lukácsházi épületek ábrázolása volt. A tárlatot Palcsó Julianna, a Kőszegi Csók István Művészkör elnöke nyitotta meg.

Hagyományőrző húsvétváró kézműves foglalkozást is tartottak, melynek témája a következők köré szerveződött: berzseléses technika és viaszolt tojás festése hagymalevéllel, hagyományos alapanyagokkal, tojásvadászat a kertben, állatsimogató, locsolóversek tanulása.

Föld napja alkalmából faültetés és szemétszedés valósult meg, melyen a résztvevőket bográcsos étellel vendégelték meg.

Májusfa kitáncolás táncbemutatóval, táncházzal, közös nótázással telt, majd végül vacsorával zárult.

Napközis kézműves helytörténeti tábor célja a közösségépítés, a helyi épített és szellemi értékek és a hagyományos kézműves technikák megismerése volt.

Jó hangulatú és minőségi kikapcsolódási lehetőségeket biztosító ingyenes – helytörténeti tábor esetében részben támogatott – programok a térség népességmegtartó képességéhez hozzájárultak.

Kőszegszerdahely:

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A Kőszeghegyalján megvalósuló projekt fő célja a helyi identitás és kohézió erősítése volt, mely bár továbbra is célja az önkormányzatnak, ugyanakkor anyagi lehetőségeik nem teszik lehetővé, hogy a projekt alatt létrehozott programokat, önálló programként, változatlan formában fenntartsák.

Ennek ellenére a településen még mindig érezhető a projekt hatása. A projektben bevezetett jó gyakorlatokat használva megerősödött a közösségi élet. Lakossági fórumok keretében a lakók elmondhatták, mire lenne igényük, milyen területen tudnák segíteni a településen élők egymást. Érezhető volt a helyi kulturális élet fellendülése, a szervezett programjaikon többen vettek részt. A szomszédolás is fennmaradt, az emberek szívesen ismerkednek, nyitottabbak egymás programjai iránt. A szomszédos településekre többször ellátogatnak, segítik egymást. A közművelődési szakemberek minden célterületen jó kapcsolatot alakítottak ki egymással, így könnyebb a községek közötti kommunikáció.

A projekt szellemisége megmaradt, a település kulturális életét szervezők számára továbbra is fő cél a helyi lakosok bevonása a programokba, valamint a helyi identitás megőrzése.

Velem:

Velem országosan is ismert természeti és kulturális értékeinek megőrzése, védelme a települési önkormányzat számára kiemelt cél. A projekt keretében került megrendezésre a gesztenye virágzás hete, mely azóta is a programnaptár részét képezi.

Szent Vid búcsúval indul ez az egyhetes programsorozat, mely végül a falunappal zárul.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A program keretében gesztenye virágzás pikniket rendeztek, egy a helyiek által kiválasztott impozáns gesztenyefákkal körülölelt helyen, ahol különböző finomságokkal kedveskedtek az odaérkezőknek. Gyermekeknek különböző gyerekjátékokat, sport játékokat, ügyességi vetélkedőket szerveztek.

Szintén a program része volt az előre meghirdetett fotó és rajzpályázat kiállítás, mely egy héten át a Stirling villában volt megtekinthető.

Kiállítás keretében tekinthették meg az érdeklődők a százharminc éves Velemi Önkéntes Tűzoltó Egyesület mindennapjait bemutató tárlatot is.

Kern István előadást tartott a Szent Vid régészeti feltárásokról, valamint beszélt arról is, hogy milyen fontos szerepet játszott mindig is a Szent Vid a kőszeghegyaljai települések életében.

Lehetőség nyílt az etka jóga kipróbálására, ahol nem csak a test, de a lélek is felfrissülhetett.

A méltán népszerű kerti mozi is folytatódott, ahol Törőcsik Mari filmjeit láthatták az érdeklődők. A helyiek ezen alkalmak során mindig megemlékeznek arról, hogy a színésznő is közösségük tagja volt.

Szintén a projekt óta élő hagyomány a település életében az adventi ablakkalendárium. Ezt minden év december 1-24 közötti időszakban rendezik meg. Az összetartozás élményét nyújtó program során minden nap más-más ház ablakában gyullad fel a karácsonyi fény. A program december 31-én egy közös sétával zárul, ahol a helyi lakosok és szomszéd településről érkező vendégek a Stirling villában fogyaszthatnak el helyi finomságokat és kívánhatnak egymásnak minden szépet és jót az új esztendőre.

Mindkét programhoz komoly kötődés alakult ki a lakosok részéről, így elmondható, hogy a projektnek köszönhetően a település újabb kulturális hagyományokkal bővült.

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Gyöngyösfalu:

Gyöngyösfaluban a projekt keretében felélesztett közösségi élet az önkormányzat támogatásával tovább él. Ennek keretében megrendezésre került a „Röfi döfi” gasztronómiai rendezvény, a tojásvadászat, a májusfa kitáncolás, a „Kalandozás a helyi ízekkel” elnevezésű főzőverseny, a Pösei hegyi piknik, valamint a Találkozások napja közösségépítő rendezvény.

A programokon nem csak a helyiek, hanem a szomszédos településekről érkezők is szép emlékekkel gazdagodtak.

Bozsok:

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Bozsok község a pályázat során olyan programokat valósított meg, melyek már korábban is a falu kulturális programjainak részei voltak. A projekt fenntartási időszakában megrendezésre került a 24. és 25. Bozsoki Szüreti Mulatság, a Mátyás napi borverseny, a Húsvéti készülődés, és a Bozsoki Kalapos Napok és Dalos Találkozó.

A település számára a nagy rendezvények megtartása, és a színvonal fenntartása nagyon nehéz feladat. A közösségi élet erősségét és ezirányú igényét mutatja az a tény, hogy sok bozsoki ember saját pénzét, munkáját áldozza ezeknek a rendezvényeknek a megvalósításáért.

A jó hangulatú, és minőségi kikapcsolódási lehetőségeket biztosító színes programok hozzájárulnak Kőszeghegyalja népességmegtartó képességéhez. A programok azáltal, hogy valós közösségi igényeket tükröznek rendkívül népszerűek, ezzel hozzájárulnak a térség turisztikai vonzerejének növeléséhez, melynek gazdasági-társadalmi hatásai fokozatosan erősödnek.

A projekt legfőbb célja a helyi identitás megőrzése, a lokálpatriotizmus erősítése és annak fenntartása, leginkább a fentiekben bemutatott, helyi kulturális értékeken alapulhat.

A programok sikerességét a projekt során felélesztett együttműködések is adják, melynek keretében programkiegészítő tevékenységekkel, eszközökkel, stb. segítették egymást a települések.

A projektben beszerzett eszközök az egyes települések tulajdonában megtalálhatók.

A törekvés, hogy olyan, települések közötti erős együttműködés jöjjön létre, amely szervezett külső irányítás nélkül is képes fenntartani a pályázati kiírásban megfogalmazott törekvéseket, teljesült. A bevont települések értékként tekintenek önmagukra és egymásra, helyi értékeik alapján alkotnak közösséget.

Szombathely, 2024. 10. 11.

Majthényi László

Digitálisan aláírta: Majthényi László
Dátum: 2024.10.11 10:31:36 +02'00'

.....

Majthényi László

Dr. Balázsy Péter

Digitálisan aláírta: Dr. Balázsy Péter
Dátum: 2024.10.11 10:31:57 +02'00'

.....

Dr. Balázsy Péter

SZÉCHENYI 2020
MAGYARORSZÁG KORMÁNYA
Európai Unió
Európai Szociális Alap
BEFEKTETÉS A JÖVŐBE